

Energi. Jeg tror, det er en Misforstaaelse. Jeg tror, at Konkurrencen mellem de forskjellige Privattheatre i Virkeligheden er saa skarp, som den paa nogen Maade kan være, Naar Situationen i Virkeligheden er den, at Theatredirektører gaa fallit eller ere paa Veie til at gaa fallit, saa tror jeg, at en stærkere Spore i den Retning i hvert Fald ikke er ønskelig. — Naar man nu dernæst ser hen til det aandelige Synspunkt, de aandelige Interesser, som her skulle varetages, saa mener jeg dog, vi maa sige, at man er kommet bort fra, at overhovedet den frie Konkurrence skulde være den, der i det Hele taget frembragte de bedste Varer, dette blev udtalt meget skarpt netop i Gaar med Hensyn til Levnetsmidler af en af den ærede Forslagsstillers Meningsfæller. Men naar man ved legemlige Næringsmidler nærer Betænkelse med Hensyn til den frie Konkurrence, saa maa man dog saa meget mere nære Betænkelse overfor den i Henseende til den sjælelige Føde. Saa meget er dog sikkert, at vi Allesammen hellere ville have god og sund legemlig Føde end daarlig legemlig Føde, men Forholdet er ingenlunde saaledes, naar Taler er om sjælelig Føde, idet der utvivlsomt næres en stærk Tilbøjelighed hos en stor Del af Publikum til at faae mindre sund sjælelig Føde. Der er altsaa netop paa dette Omraade en ganske betydelig Risiko for, at den stærkede Konkurrence vil trække en Del af de mindre heldige Sider af den dramatiske Virksomhed frem. Jeg skal kun hertil sige, at naar § 3 indeholder det Udtryk: „dramatiske Arbeider af enhver Art“, saa nærer jeg megen Betænkelse med Hensyn til dette Udtryk, idet vi jo ganske lade aabent Forholdet nedefter: Saa snart man stiller en Smule Tribune op, og saasnart man har en lille Smule Udklædning, saa vil man paa ingen Maade kunne unddrage dette eller lignende fra at falde ind under: „Opførelse af dramatiske Arbeider af enhver Art“; alt muligt Gjøgl, endogsaa af meget lav Art, vil utvivlsomt kunne gaa ind herunder. Jeg skal dertil sige, at den Betryggelse, som den ærede Forslagsstiller vilde finde deri, at der skulde ansettes en Censur, som skulde paase, at Intet er i Strid med Landets Love, den er i Virkeligheden aldeles utilstrækkelig. Naar man opstiller Begrebet om Næringsfrihed, og man saa taler om, hvad der er i Strid med Landets Love, saa er man jo der ganske inde paa det almindelige Princip, at det er Politiet, som har at paase Lovovertrædelser, og at det er Domstolene, som have at istænde Straffen eller gjøre andet Ansvar gjældende. Der

vil derfor ikke være Andet at gjøre for en saadan Censur end at melde saadanne Overtrædelser til Politiet. — Jeg skal derefter kortelig udtale mig med Hensyn til Spørgsmaalet om det kongelige Theaters Repertoire. Jeg har allerede udtalt, at jeg mener, at man der skal se sig vel for, inden man saaledes udensvidere udleverer den Skat, som Statskassen i Liberne har betalt og ogsaa i Diebliffet betaler for med dyre Penges. Jeg skal ligeledes henvisse til, at i Virkeligheden har det tgl. Theater en historisk Adkomst til sit Repertoire. I 1747 oprettede nemlig Holberg sin Eiendom til et Baroni, som han stænkede til Sorø Akademi, altsaa i Virkeligheden derved til det danske Samfund. I 1750 blev Privilegiet givet, og i 1754 afgik Holberg ved Døden. Det maa altsaa i Virkeligheden antages, at naar Privilegiet blev udstedt 1750, saa har der været en nær og nøie Forbindelse mellem den store aandelige og materielle Gabe, som Holberg stænkede det danske Folk, og saa det Privilegium, som gaves; dette kunde fornødtvis ikke gives uden under Hensyn til de nationale Statte, som stænkedes os af Holberg. De andre store Forfattere, som der kan være Tale om skulle udgjøre det klassiske Repertoire, ere jo Dehlschlager, Hauch, Heiberg og Herzh. I alt Fald for adskillige af disse Forfatters Bedkommende maa jeg anse det for overordentlig tvivlsomt, om de vilde have sat Pris paa saaledes at se deres Værker kastede i Gæng. De have jo været særlig knyttede til det tgl. Theater, og specielt har Heiberg, som den ærede Forslagsstiller fremhævede, paa den stærkede Maade i sin Virksomhed været om det tgl. Theaters Repertoire, og det maa sikkert antages, at denne store Forfatters Anskuelse har været den, at hvad han havde stænkent til det kongelige Theater, skulde være dets Eiendom og ikke kastes ud til Alle og Enhver. Nu er det imidlertid ganske vist saa, at Publikums Ret ogsaa gjør sig gjældende paa dette Omraade, og jeg skal for mit Bedkommende indrømme, at der derud fra lader sig sige en hel Del for og imod den foreslaaede Omordning. Jeg tror, at der lader sig anføre vægtige Grunde for, at man skulde give andre Theatre mere Frihed til at opføre disse Arbeider end det er; men jeg for mit Bedkommende er ikke saaledes paa det Nene med Spørgsmalets Besvarelse, at jeg uden videre kunde stemme for, at Frihed bliver indført. Jeg skal med Hensyn til den Præscription, som allerede nu gjælder i Lovgivningen, tillade mig at bemærke, at der naturligvis ikke kunde være Tale om Andet, end at den nye Ord-